

BETÆNKNING**Afgivet af Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse for den fulde hjemtagelse af fødevarer og veterinærområdet. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de nærmere juridiske og administrative forudsætninger såvel som de økonomiske konsekvenser for hjemtagelsen ved etablering og drift. Tillige skal redegørelsen vurdere mulighederne for den praktiske forvaltning af området, herunder rekruttering. Redegørelsen skal forelægges Inatsisartut ved FM2020.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Siverth Karl Heilmann, Atassut
Medlem af Inatsisartut Jens Danielsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Steen Lyng, Demokratit
Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 16. maj 2019 under FM2019 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med forslaget vil Naalakkersuisut blive pålagt at udarbejde en redegørelse for den fulde hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af de nærmere juridiske og administrative forudsætninger såvel som de økonomiske konsekvenser for hjemtagelsen ved etablering og drift. Redegørelsen skal også vurdere mulighederne for den praktiske forvaltning af området, herunder rekruttering. Den skal forelægges Inatsisartut ved FM2020.

2. Naalakkersuisut svarnotat

Naalakkersuisut henviser i svarnotatet til besvarelsen af § 37 nr. 32/2019, hvor Naalakkersuisut giver udtryk for at det er brug for nye beregninger for hjemtagelse af området. Baggrunden er at beløbet efterhånden er af ældre dato. Beregningen er baseret på Færøernes hjemtagelse af området. Naalakkersuisut giver udtryk for at den tidligere beregning ikke kan bruges fordi de administrative omkostninger ved hjemtagelse, ikke var medtaget i tidligere beregninger. Disse økonomiske beregninger omfatter således kun driftsomkostninger af myndigheden uden at tage hensyn til omkostningerne forbundet med ovennævnte myndighedsudvikling.

Naalakkersuisut giver udtryk for, at det mener, at etableringsudgifterne bør estimeres forud for en potentiel hjemtagelse. Yderligere at denne beregning bør bl.a. inkludere udgifterne forbundet med opdateringen af lovgivningen, udviklingen af Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland, herunder opbygning af kompetencer og etableringen af den varetagende myndighed.

Naalakkersuisut giver også udtryk for at det forud for hjemtagelsen, bør vurderes hvilke mulige økonomiske og administrative konsekvenser hjemtagelsen vil have for fiskerisektoren.

Samtidig giver Naalakkersuisut udtryk for, at en hjemtagelse af området er et spørgsmål om prioritering på et veloplyst grundlag. De henviser i den sammenhæng til Politisk-Økonomisk Beretning 2019.

På denne baggrund fremsætter Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges på EM2020 at fremlægge en redegørelse for overtagelse af det fulde veterinær- og fødevarerområdet.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget konstaterer, at der er udarbejdet forskellige økonomiske beregninger for, hvad en fuld hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet vil koste.

I 2010 vurderede Naalakkersuisut, at en hjemtagelse af området ville koste Grønland ca. 20-25 mio. kr. om året:

”En hjemtagelse vil forventes at koste i omegnen af 20-25 millioner DDK per år, hvor kontrol med fiskeri- og skaldyrvirksomheder samt kontrol med ind- og udførsel af fødevarer, vil være mest økonomisk belastende... ”¹.

¹ § 37 besvarelse nr. 169/2010.

I 2011 vurderede den daværende Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, at prisen ville være 25-26 mio. kr. årligt².

I § 37 spørgsmål nr. 32/2019, henvises det i besvarelsen til en redegørelse fra 2011, hvor det foretages et estimat over udgifterne forbundet med hjemtagelse af området. I estimatet tages det udgangspunkt i udgifterne ved hjemtagelse af området for Færøerne:

- *I alt er HFS normeret til 47 årsværk med et samlet budget på kr. 24.680.000 - alle tal opgjort for året 2010. Der opnås dog brugerbetaling for i alt kr. 8.200.000 om året, som fordeler sig med kr. 3.300.000 for kontrol/tilsyn og kr. 4.900.000 på laboratoriet, svarende til en nettoudgift for det færøske Landsstyre på kr. 16.480.000. "*
- *"Det må forventes at udgiften for en hjemtagelse af Veterinær- og Fødevarerområdet bliver på samme eller et højere niveau end dette. Dette skyldes at kontrol- og tilsynsbesøgene vil være væsentlig dyrere i Grønland på grund af de større afstande. "*

Ved HFS refereres til de færøske veterinær- og fødevarermyndighed, Heilsufrøoiliga Starvsstovan (HFS). Der tages ikke hensyn til udgifterne forbundet med etableringen og udviklingen af myndigheden i forbindelse med hjemtagelsen. "

I besvarelsen henvises det også til følgende:

*"Tidligere estimater for en hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet har været baseret på Færøernes hjemtagelse af området. Estimaterne har varieret men har beløbet sig til mellem 20 og 35 mio. kr. årligt. Disse estimater er efterhånden af ældre dato, og nye beregninger er påkrævet. "*³

I redegørelsen om hjemtagelse af sagsområder, omdelt i oktober 2018, oplyses det, at statens nettoudgifter til varetagelsen af området for så vidt angår Grønland udgør ca. 1 mio. kr. årligt. Dette beløb dækker over en bruttoudgift på 6,1 mio. kr. og en indtægt på 5,1 mio. kr. årligt.⁴ Dog tilføjes det yderligere:

*"Det vurderes umiddelbart, at opgaven kræver uddannet personale til tilsyns- og kontrolopgaver samt adgang til laboratorier. "*⁵

² KNR, 23. september 2011. <https://knr.gl/da/nyheder/fodevarerområdet-kan-blive-en-stor-mundfuld>

³ § 37 nr. 32/2019

⁴ Redegørelse om hjemtagelse af sagsområder, oktober 2018, side 36.

⁵ Redegørelse om hjemtagelse af sagsområder, oktober 2018, side 36.

Og:

”Det må forventes, at Grønland ikke har adgang til eksisterende laboratorieudstyr og stordriftsfordele forbundet hermed, hvormed udgifterne hertil skal regnes oven i de udgifter Danmark har i dag.”⁶

Udvalget bemærker, at man i forhold til hjemtagelsen blandt andet skal være opmærksom på spørgsmålet om eksport fra Grønland. Miljø- og fødevareministeren i Danmark har i et svar til folketingsmedlem Aaja Chemnitz Larsen af 5. april 2019 blandt andet svaret følgende:

”I forhold til besvarelse af spørgsmålet om mulighederne for eksport fra Grønland skal der gøres opmærksom på, at der er forskel i betingelserne for samhandel mellem EU- og samhandelslande, og eksport til og fra lande udenfor EU (tredjelande).

Grønland har siden den 5. april 2014 haft samhandelsstatus for området fisk og fiskevarer, i henhold til Rådets afgørelse af 28. juni 2011. Derfor betragtes Grønland ikke som et tredjeland på dette område, og fisk og fiskevarer kan frit omsættes på EU's marked. På alle andre fødevarerområder betragtes Grønland som et tredjeland.

Hvis samhandelsområdet overgår, vil Grønland miste denne samhandelsstatus, indtil det grønlandske myndighedskontrolsystem kan godkendes af EU-Kommissionen. Grønland vil derfor på området fisk og fiskevarer igen blive betegnet som et tredjeland, der eksporterer til EU.

Eksport af fødevarer til og fra tredjelande kræver, baseret på Fødevarestyrelsens erfaringer, som minimum, at EU's lovgivning omhandlende fødevarerhygiejne og myndighedskontrol, eller anden ækvivalent lovgivning, er implementeret i oprindelseslandet.

...

Grønlands Selvstyre skal således ved hel eller delvis overtagelse af eksport- og/eller samhandelsområdet forsat leve op til samme krav for eksport og samhandel som nu for at bevare adgangen til eksport af fødevarer til EU og tredjelande”⁷

⁶ Redegørelse om hjemtagelse af sagsområder, oktober 2018, side 36.

⁷ <https://www.ft.dk/samling/20181/almdel/gru/spm/56/svar/1572166/2041689.pdf>

Udvalgets indstillinger

Det er samlet set udvalgets konklusion, at der allerede nu foreligger tilstrækkelig viden om fødevare- og veterinærområdet herunder om de økonomiske og administrative konsekvenser til, at Naalakkersuisut kan hjemtage hele fødevare- og veterinærområdet på det foreliggende grundlag

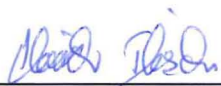
Det er udvalgets opfattelse, at hjemtagelsen ikke skal forsinkes yderligere ved at afvente yderligere redegørelser, og **et enigt udvalg** stiller på baggrund heraf følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at hjemtage det fulde veterinær- og fødevareområde til EM 2020.

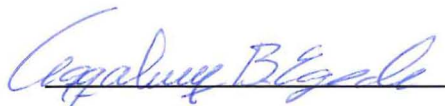
Økonomiske og administrative omkostninger af ændringsforslaget:

Udvalget henviser til de beregninger, som Naalakkersuisut selv er fremkommet med i besvarelse af § 37 spørgsmål 2018-25 og spørgsmål nr. 32-2019 samt redegørelse om hjemtagelse af sagsområder EM 2018 og har ikke yderligere at tilføje.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

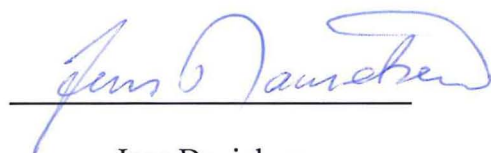
Henrik Fleischer
Formand

Aqqaluaq B. Egede
Næstformand

Siverth Karl Heilmann

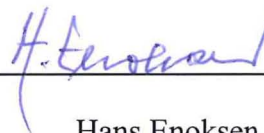
Jens Danielsen

Steen Lyng

Múte Bourup Egede

Hans Enoksen